

Hva er bakgrunnen for at drikkevannsforskriften skal revideres – status og fremdrift i prosessen

Av Line Ruden

Line Ruden er rådgiver i seksjon mattrygghet i regelverksavdelingen ved Mattilsynets hovedkontor.

Innlegg på fagtreff i Norsk vannforening 23. april 2012.

Arbeidet med å revidere drikkevannsforskriften er i gang. Første fase av arbeidet gikk ut på å avdekke hva som fungerer bra, og hva som fungerer mindre bra, i den eksisterende forskriften. Denne fasen av arbeidet er avsluttet, og konklusjonene er presentert i en rapport tilgjengelig på Mattilsynets nettsider. Det videre arbeidet går ut på å utrede forskriftens temaer, for å gjøre bestemmelsene så gode som mulig. Mattilsynet ønsker innspill til arbeidet.

Hvorfor revisjon

Drikkevannsforskriften ble gjennomgått i sin helhet i 2001. Siden den gang har små og store endringsbehov oppstått, og flere mindre revideringer er foretatt i løpet av disse årene. I den senere tiden har det kommet frem ytterligere ønsker om endringer, og tiden er nå inne for en fullstendig revidering av hele forskriften.

Drikkevann er satt høyt på den politiske dagsorden. I departementenes tildelingsbrev for 2011 og 2012 er Mattilsynet bedt om å prioritere drikkevann høyt. Mattilsynet ønsker nå å vurdere hvorvidt endringer i regelverket kan bidra til økt grad av trygt drikkevann i Norge.

Det er også slik at regelrydding i seg selv er prioritert høyt i Mattilsynet. Vi arbeider mot målet om et enklere regelverk. En logisk inndeling av regler i oversiktlige og godt oppbygde forskrifter, med et presist og forståelig språk, vil gjøre regelverket mer tilgjengelig og brukervennlig. Drikkevannsforskriften skal gjennomgå med tanke på konklusjonene fra Mattilsynets regelryddingsprosjekt.

Det er mange forskrifter, lover og direktiver som grenser opp mot bestemmelsene i drikkevannsforskriften, og det kan ofte være vanskelig å vite hva som blir regulert hvor. Dette bidrar til at regelverket på drikkevannsområdet virker uoversiktlig, og tydeliggjør ryddebehovet ytterligere.

Norge har ratifisert WHO og UNECEs protokoll for vann og helse, og utarbeider i den forbindelse nasjonale mål som skal bidra til tryggere drikkevann i Norge. Revideringen av drikkevannsforskriften skal ses i sammenheng med utarbeidelsen av disse målene.

Vedleggene i EUs drikkevannsdirektiv skal revideres. Fra Europakommisjonens side er det dessuten forventet økt fokus på små vannverks etterlevelse av regelverket. Det har også vært omfattende diskusjoner rundt innføringen av kravet om “Water Safety Plans” i drikkevannsdirektivet, selv om Kommisjonen har besluttet å ikke innføre dette kravet foreløpig. Konklusjonene fra disse diskusjonene er likevel noe vi ønsker å vurdere i sammenhengen med revisjonen av drikkevannsforskriften.

Hvordan

For å frigjøre oss fra den eksisterende strukturen i drikkevannsforskriften er den faglige delen av forskriften delt inn i åtte ulike temaer. Disse temaene er:

- Beredskap
- Internkontroll
- Godkjenning/melding
- Rapportering/overvåkning/opplysningsplikt
- Kjemikalier og produkter i kontakt med drikkevann
- Vannbehandling og rensekrav
- Kildebeskyttelse
- Kvalitetskrav

I revideringsarbeidet er det temaene som diskuteres, og ikke de enkelte paragrafene. I tillegg til disse åtte temaene er

det laget en niende inndeling som kalles “annet”, hvor nye temaer som vurderes tatt inn i forskriften blir diskutert.

Arbeidet deles inn i flere faser, hvor første fase innebærer en statusgjennomgang av hvordan drikkevannsforskriften fungerer i dag. Mattilsynet gjennomførte en områdeanalyse for drikkevann i 2007, og statusgjennomgangen av forskriften kan ses som et supplement til områdeanalysen.

Statusgjennomgangen skal avdekke hvordan de ulike delene av forskriften fungerer for vannverkseierne og tilsynet, hva slags regelverk som er tilgrensende til drikkevannsforskriften, samt hvordan implementeringen av drikkevannsdirektivet og målene under FNs protokoll for vann og helse er eller bør bli ivarettatt. Videre vil konklusjoner fra Mattilsynets regelryddingsprosjekt inngå.

Hensikten med denne statusgjennomgangen er å legge til rette for et felles utgangspunkt for hvor det er behov for større endringer, og hvor forskriften kun har behov for mindre justeringer. Rapporten er ikke uttømmende i forhold til alle innspill som er mottatt, men er ment å skulle gi et overordnet bilde av situasjonen. Rapporten er dessuten ment å skulle danne et grunnlag for at flere aktører skal kunne komme med innspill. Forslag til nye løsninger, og kommentarer som angår drikkevannsforskriftens veileder, blir ikke beskrevet i denne rapporten.

I det videre arbeidet med revideringen av drikkevannsforskriften skal de ulike temaene utredes, blant annet ved en presentasjon av fordeler og ulemper med ulike løsninger. Til slutt utarbeides

forslag til nye bestemmelser som høres på vanlig måte.

Status og resultater så langt

Første fase av arbeidet ble avsluttet i april 2012. Da var rapporten som beskriver statusgjennomgangen av drikkevannsforskriften ferdig, og den ble lagt ut på Mattilsynets nettsider. Rapporten kan lastes ned fra www.mattilsynet.no, hvor den ligger under Regelverksutvikling/Mattrygghet/Vann/Drikkevannsforskriften revideres.

I denne rapporten kommer det frem at det er kommentarer til de fleste av temaene i drikkevannsforskriften. Det er derfor sannsynlig at det er behov for en viss grad av videre utredning av alle temaene.

For noen av temaene virker det imidlertid som at bedre bestemmelser er innen rekkevidde på en helt annen måte enn for andre temaer som krever større grad av utredning. Flere steder i rapporten kommer det frem at tilsynet og vannverkseierne opplever de samme

bestemmelsene som utfordrende. Det er dessuten en generell enighet om at forskriften skal være enkel å forstå, at det skal fremgå tydelig hvilke krav som gjelder for den enkelte, men at fleksibiliteten må ivaretas fordi vannverkene er svært ulike.

Veien videre

Det videre arbeidet går ut på å utrede de ulike temaene fra drikkevannsforskriften. I denne prosessen vil det være mulig å gi innspill, og Mattilsynet kommer blant annet til å være i dialog med Norsk Vann i dette arbeidet.

Til slutt skal Mattilsynet foreslå en ny drikkevannsforskrift for Helse- og omsorgsdepartementet, som i sin tur har siste ordet i forhold til den endelige utformingen av forskriften. Deretter blir utkastet til ny forskrift sendt på høring på vanlig måte, med tre måneders høringsfrist hvor enhver kan komme med innspill på vanlig måte. Ny drikkevannsforskrift fastsettes etter vanlige retningslinjer i etterkant av høringen.